

بررسی حقوق و امنیت اجتماعی و عوامل مؤثر بر آن در زنان سرپرست خانوار شهر نیریز

طاهره بنی اسدی^{۱*}، غلامرضا بخش‌زاده^۲، فرزانه لاری‌زاده^۳

۱. کارشناس ارشد حقوق، آموزگار ابتدایی مدرسه ۱۵ خرداد نیریز، ایران

۲. کارشناس ارشد برنامه‌ریزی درسی، کارشناس آموزش ابتدایی، نیریز، ایران

۳. کارشناس آموزش ابتدایی، آموزگار ابتدایی مدرسه شهدای فرهنگیان نیریز، ایران

* نویسنده مسئول: ta.bn320@gmail.com

چکیده:

هدف: امنیت یکی از اساسی‌ترین نیازهای هر جامعه است. زنان به عنوان نیمی از جمعیت جامعه گروه آسیب‌پذیری هستند که امنیت آن‌ها از راه‌های گوناگون در معرض تهدید قرار دارد. زنان سرپرست خانوار نیز به عنوان جزئی از آن‌ها برای امرار معاش و فعالیت اجتماعی و اقتصادی خود به امنیت اجتماعی نیاز دارند. لذا این مطالعه با هدف بررسی حقوق زنان سرپرست خانوار و عوامل مؤثر بر امنیت اجتماعی آن‌ها انجام شد.

روش: این مطالعه توصیفی مقطعی در بین زنان سرپرست خانوار شهر نیریز انجام شد و ۱۴۶ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته بود. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه توسط نرم‌افزار SPSS19 تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج حاصل از رگرسیون چندمتغیره داده‌ها نشان داد که عامل اقتصادی (۰/۲۶۴) مؤثرترین عامل تأثیرگذار بر امنیت اجتماعی زنان سرپرست خانوار است. پس از آن به ترتیب عوامل محیطی (۰/۱۶۸)، عوامل قانونی (۰/۱۲۶) و عوامل خانوادگی (۰/۱۱۳) بر امنیت اجتماعی این گروه از زنان تأثیر گذارند.

بحث: با توجه به نتایج به دست آمده از این پژوهش، با ایجاد شرایط و زمینه‌های مناسب به ویژه در بستر اقتصادی و محیطی که این زنان در آن احساس امنیت اجتماعی داشته باشند، می‌توان زمینه توانمندسازی آنان را فراهم کرد.

کلمات کلیدی: امنیت اجتماعی، حقوق اجتماعی؛ زنان سرپرست خانوار، امنیت مالی، امنیت عاطفی

۱. مقدمه:

امنیت از نیازها و انگیزه‌های اساسی انسان به شمار می‌رود، به طوری که با زوال آن آرامش خاطر انسان از بین می‌رود و تشویش، اضطراب و ناآرامی جای آن را می‌گیرد و مرتفع شدن بسیاری از نیازهای آدمی در گرو تأمین امنیت است. مازلو در سلسله‌مراتب نیازها، احساس امنیت را بلافاصله پس از ارضای نیازهای اولیه قرار می‌دهد (Kahe, 2005). امنیت در بسیاری از متون (Giddens, 2002) مبنایی برای توسعه و پیشرفت محسوب شده و منشأ توسعه قلمداد می‌شود (Bumman, 2005). احساس امنیت در گروه‌های اجتماعی مختلف، حد و گستره متفاوتی دارد. زنان تا زمانی که در مدرسه، دانشگاه، محیط کار، مکان‌های عمومی، خیابان و غیره امنیت نداشته باشند، مسلماً احساس آرامش نیز نخواهند کرد. پس نگرانی از تجاوز جنسی، آزار و اذیت در محیط کار، احساس خطر در رفت‌وآمد در سطح شهر و غیره همگی می‌توانند در احساس امنیت اجتماعی زنان مؤثر واقع شوند (احمدی و کلدی، ۱۳۹۲).

یکی از مشکلات زنان در جامعه ما این است که از حقوق اجتماعی و قانونی خود آگاهی ندارند و یا آگاهی آن‌ها در سطح ناچیز است. شکی نیست که زنان همچون مردان از حقوق اجتماعی و مدنی برخوردارند و جنسیت نمی‌تواند دستیابی